УДК 81’42:004.738

ІВАНИЦЬКА Наталя *– доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу, Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, вул. Соборна, 87, Вінниця, 21050, Україна (n.ivanytska@vtei.edu.ua)*

ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9925-1285

Scopus: 59093262700

НЕЧИПОРЕНКО Віолета *– кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету, вул. Соборна, 87, Вінниця, 21050, Україна (v.nechyporenko@vtei.edu.ua)*

ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2429-9487

DOI: https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5

Бібліографічний опис статті: **Іваницька, Н., Нечипоренко, В.** (2026). Постредагування нейронного машинного перекладу як інструмент оцінки якості в сучасному перекладацькому процесі. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*, 65, 39–47, doi: https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5

ПОСТРЕДАГУВАННЯ НЕЙРОННОГО МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЯКОСТІ В СУЧАСНОМУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Анотація. *У статті проаналізовано трансформацію перекладацької діяльності під впливом стрімкого розвитку нейромережевих технологій машинного перекладу (НМП) та застосування великих мовних моделей (ВММ). Особливу увагу приділено постредагуванню нейронного машинного перекладу (ПРНМП) як ключовому інструменту оцінки якості перекладу в сучасному перекладацькому процесі. Актуальність роботи зумовлена швидким поширенням НМП у професійній практиці та необхідністю поєднання автоматизованих технологій із компетентністю постредактора для забезпечення комунікативної, стилістичної та термінологічної адекватності тексту, особливо в спеціалізованих перекладах. Мета дослідження полягає в теоретичному осмисленні ПРНМП як інструменту забезпечення якості перекладу та в аналізі динаміки взаємодії між алгоритмічними рішеннями та людським експертним оцінюванням. Методологія дослідження включає огляд сучасних практик постредагування, аналіз міжнародного стандарту ISO 18587:2017, а також простеження когнітивних зрушень у діяльності постредактора під час роботи з ВММ. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні положення про те, що ПРНМП еволюціонує від механічного виправлення помилок до складного когнітивно-експертного процесу, в межах якого постредактор, спираючись на професійну компетентність, ухвалює перекладацькі рішення щодо функціональної, комунікативної та жанрової адекватності тексту. Показано, що автоматизовані системи, попри їхню доведену ефективність та широке застосування, не здатні адекватно зафіксувати всі семантичні, прагматичні та стилістичні відхилення, що робить людський чинник незамінним для оцінки якості перекладу. У висновках зазначено, що ПРНМП виступає критично важливим етапом перекладацького процесу, де професійні компетентності постредактора інтегровано з автоматизованими технологіями для досягнення оптимального результату. Виважене поєднання автоматизованих показників і людської експертизи забезпечує комунікативну адекватність, високу якість та функціональну придатність НМП. Перспективи подальших досліджень вбачаються в удосконаленні методів постредагування різногалузевих текстів,*

© ІВАНИЦЬКА Наталя, НЕЧИПОРЕНКО Віолета, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

підвищенні професійної підготовки постредакторів та розробці ефективних моделей інтеграції НМП у перекладацьку практику.

Ключові слова: *нейронний машинний переклад, постредагування, оцінка якості перекладу, перекладацький процес, великі мовні моделі, ISO 18587.*

IVANYTSKA Natalia *– Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Foreign Philology and Translation, Vinnytsia Institute of Trade and Economic of State University of Trade and Economics, 87, Soborna str., Vinnytsia, 21050, Ukraine (n.ivanytska@vtei.edu.ua)*

ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9925-1285

Scopus: 59093262700

NECHYPORENKO Violeta *– Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation, Vinnytsia Institute of Trade and Economic of State University of Trade and Economics, 87, Soborna str., Vinnytsia, 21050, Ukraine (v.nechyporenko@vtei.edu.ua)*

ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2429-9487

DOI: https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5

To cite this article: Ivanytska, N., Nechyporenko, V. (2026). Postredahuvannia neironnoho mashynnoho perekladu yak instrument otsinky yakosti v suchasnomu perekladatskomu protsesi [Post-editing of neural machine translation as a tool for quality assessment in the modern translation process]. *Problemy humanitarnych nauk: zbirnyk naukovych prats Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriia «Filolohiia» – Problems of Humanities. "Philology" Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, 65, 39–47, doi: https://doi.org/10.24919/2522-4565.2026.65.5 [in Ukrainian].

POST-EDITING OF NEURAL MACHINE TRANSLATION AS A TOOL FOR QUALITY ASSESSMENT IN THE MODERN TRANSLATION PROCESS

Summary. *The present study examines how translation practices are being transformed by the rapid development of neural machine translation (NMT) technologies and the increasing use of large language models (LLMs). This paper focuses on NMT post-editing as a pivotal tool for evaluating contemporary translation processes. The study is pertinent due to the widespread implementation of NMT in professional practice and the need to integrate automated technologies with the expertise of post-editors to ensure the communicative, stylistic, and terminological adequacy of texts, particularly in specialised translations. The objective of this study is to elucidate the role of NMT post-editing in influencing translation quality and to examine the interaction between technology and human expert judgment. The methodology of this study involves a thorough examination of prevailing post-editing practices, an in-depth analysis of the international standard ISO 18587:2017, and a comprehensive investigation into the cognitive shifts experienced by post-editors when engaging with LLMs. The scientific novelty of the study lies in demonstrating that post-editing of neural machine translation evolves from mechanical error correction into a complex cognitive-expert process. In this process, post-editors draw on their professional expertise to make responsible decisions regarding the functional, communicative and genre-specific quality of texts. The study indicates that, despite their efficiency, automated systems are unable to detect all semantic, pragmatic, and stylistic deviations. This highlights the crucial role of human judgment in assessing the quality of translation. In cinclusion, the post-editing process at NMT plays a critical role in the translation process by integrating the professional competencies of post-editors with automated technologies to achieve optimal results. The integration of automated indicators with human expertise is instrumental in ensuring the communicative adequacy, high quality, and functional suitability of NMT outputs. Future research endeavours may concentrate on enhancing post-editing methodologies for diverse domain texts, refining post-editors' professional training, and formulating effective models for integrating NMT into translation practice.*

Key words: *neural machine translation, post-editing, translation quality assessment, translation process, large language models, ISO 18587.*

Постановка проблеми. Сучасний стан перекладацької індустрії вирізняється глибокою інтеграцією архітектур нейронних мереж, штучного інтелекту (ШІ) та великих мовних моделей (ВММ, або LLM від англ. large language model), що докорінно трансформує традиційні робочі процеси. Перехід від статистичних методів до нейронного машинного перекладу (НМП) дав змогу моделювати складні когнітивні зв'язки та відтворювати контекстуальну залежність на рівні цілих текстових масивів. Така трансформація впливає не лише на організацію перекладацького процесу, а й на уявлення про авторство перекладу, професійну відповідальність перекладача та підходи до оцінювання якості перекладеного продукту.

Попри високий рівень формальної коректності, переклади, виконані ВММ, стикаються з низкою специфічних ризиків. Мова йде про семантичні викривлення, контекстуальні зсуви, стилістичну нейтралізацію, термінологічну нестабільність, а також явище т. зв. галюцинації, коли в перекладному тексті з'являється інформація, відсутня в оригіналі. У галузевому перекладі (напр., юридичному, медичному, технічному) такі відхилення можуть мати критичні наслідки, що актуалізує ретельну перевірку та якісну оцінку отриманого МП з боку людини.

За таких умов постредагування машинного перекладу (ПРМП) виходить за межі механічної корекції помилок машинних алгоритмів. Воно трансформується в багатовимірний простір професійного вибору, у межах якого людина-перекладач постає не як пасивний контролер, а як активний суб'єкт, відповідальний за функціональну адекватність, прагматичну релевантність та комунікативну цінність перекладеного тексту. Хоча стандарт ISO 18587:2017 (ISO 18587:2017) визначає базові вимоги до процесу постредагування, він не повною мірою відображає специфіку роботи з перекладами, створеними ВММ, а також не враховує структурні та лінгвокультурні особливості цільової мови.

Проблему ускладнює той факт, що сучасні системи автоматичної оцінки якості перекладу переважно орієнтовані на порівняння поверхневих текстових параметрів і не враховують процесуального виміру перекладацької діяльності. Такі метрики не здатні адекватно фіксувати семантичні та прагматичні відхилення, характерні для ВММ, а також не відображають когнітивних зусиль перекладача-постредактора. Унаслідок цього виникає розрив між формально високими показниками автоматичної оцінки та реальною комунікативною придатністю перекладного тексту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання МП та його постредагування (ПР) останніми десятиліттями перебуває в епіцентрі дослідницької уваги як зарубіжної, так і вітчизняної наукової спільноти. Так, відома англійська дослідниця технологій перекладу Ш. О'Брайєн небезпідставно вважає, що ефективна інтеграція МП у перекладацьку практику вимагає балансу між автоматизацією та експертною участю перекладача, а ПР є когнітивно навантаженим процесом (O'Brien, 2022). Дж. Муркенс стверджує, що МП – це активний посередник, що формує перекладацькі рішення, робочі процеси та відповідальність людини (Moorkens, 2025). Сучасні методи автоматичної оцінки якості були детально описані Л. Спецією (Specia, 2025), К. Россі та А. Каре (Rossi & Carre, 2022). Останніми роками МП розглядають на тлі стрімкого розвитку ВММ (Asscher, 2023).

Відрадно, що проблему машинного перекладу та пов'язаних із ним процесів активно вивчають українські дослідники (Гудманян, Сітко & Струк, 2019; Корольова, Жмаєва & Колчаг, 2020; Ходаковська & Бабаєвська, 2023; Ігнатенко, 2024; Дужа-Задорожна, 2024; Нікольська, 2025). Останнім часом дослідницька увага зосереджена й на процесі постредагування. Цю тему активно розробляють О. Бондаренко та К. Бондаренко (Бондаренко & Бондаренко, 2024; Бондаренко & Негрієнко, 2025). На слушне зауваження науковців, «… сервіс постредагування машинного перекладу слід відмежовувати від перекладу людиною: він має власну понятєву систему, його виконання потребує особливого підходу до тексту, навіть когнітивні механізми, які забезпечують взаємодію зі згенерованим рушієм продуктом – відмінні від тих, які застосовуються у класичному перекладі» (Бондаренко & Бондаренко, 2024, с. 217). Постредагування розглядають також із пози-

цій типології перекладацьких помилок (Яковенко, 2025; Моісєєва, Дзикович & Штанько 2023), встановлення адекватності перекладених текстів різних жанрів (Мишко, Гудманян & Брай, 2023), оцінки якості ПРМП (Karpina, 2023). Проблема застосування міжнародних стандартів під час надання послуг перекладу та ПРМП, зокрема ISO18587:2017 та ISO 17100:2015, детально висвітлена в статті К. Рябової (Рябова, 2024).

Позитивним є й те, що аспекти МП, ПР та якості перекладу вважають необхідним компонентом підготовки перекладачів. Ці питання висвітлюють праці А. Ольховської (Ольховська, 2020), М. Дорофеєвої (Дорофєєва, 2021), В. Ігнатенко (Ігнатено, 2025).

Підсумовуючи, слід зазначити, що, попри ґрунтовні напрацювання в галузі МП та ПР, ця проблематика ще не достатньо вивчена. Зокрема, критичного переосмислення вимагає кореляція між обчислювальними метриками та суб'єктивною людською оцінкою якості, а також вплив когнітивної напруги на архітектуру прийняття перекладацьких рішень. Особливої уваги потребує жанрова диференціація ПР в екосистемі ВММ та адаптація міжнародних стандартів до локальних професійних і освітніх контекстів.

Мета дослідження полягає в комплексному аналізі трансформації перекладацької діяльності в умовах активного використання НМП та ВММ, у визначенні ролі постредактора як ключового суб'єкта забезпечення якості перекладу, а також у систематизації сучасних підходів до оцінки МП з урахуванням міжнародних стандартів ISO і когнітивних особливостей людської діяльності. Для цього варто 1) проаналізувати вплив НМП на трансформацію сучасної перекладацької діяльності; 2) визначити роль постредактора як важливого суб'єкта забезпечення якості перекладу в умовах використання НМП; 3) охарактеризувати оцінку якості НМП як процес, заснований на професійному судженні людини та когнітивно-експертному прийнятті перекладацьких рішень.

Виклад матеріалу. Розвиток нейромережевих технологій МП, а згодом і генеративний ШІ, використання ВММ призвели до суттєвої трансформації самої сутності перекладацького продукту. На відміну від попередніх етапів розвитку МП, де обробка тексту передбачала зіставлення лексико-граматичних відповідників або трансформацію синтаксичних структур, сучасні моделі МП функціонують за логікою мовного моделювання, тобто статистичного прогнозування ймовірних мовних послідовностей (Pérez-Ortiz, Forcada & Sánchez-Martínez, 2022). Як зауважує Дж. Муркенс, «попередні покоління перекладацьких технологій, такі як статистичний МП, працювали з даними, зрозумілими людині, і ґрунтувалися на відносно прозорих принципах; натомість нейронний МП і генеративний ШІ на основі ВММ навчаються на величезних масивах (переважно людських) текстів, перетворюючи слова на числові значення й виконуючи над ними складні обчислення» (Moorkens J., 2025, с. 4). НМП генерує переклад, який зазвичай є більш природним і контекстуально узгодженим, однак сам процес ухвалення перекладацьких рішень залишається непрозорим для користувача.

Природно, що еволюція систем МП докорінно змінила роль ПР загалом та постредакторів зокрема. Якщо на початкових етапах МП постредактори прагнули зробити текст більш зрозумілим (читабельним), то при НМП процес постредагування набуває більш аналітичного та інтелектуального характеру. Постредкатор залучається до виважених перекладацьких рішень про відповідність перекладеного продукту актуальним мовним нормам і прагматичним настановам (нейромережеві системи схильні до генерації стилістично нейтрального тексту, позбавленого ідіоматичності та узусу), комунікативним намірам (нейромережеві системи нерідко маскують семантичні девіації, логічні лакуни, містять т. зв. галюцинації). Відповідно процес постредагування трансформується в проблему оцінювання якості НМП, де перетинаються автоматизовані метрики, стандартизовані вимоги та людська експертиза.

Сучасна практика оцінювання якості МП та його ПР регламентована міжнародними стандартами, зокрема ISO 18587:2017 «Translation services – Post-editing of machine translation output – Requirements» (ISO 18587:2017). Згаданий документ визначає вимоги до послуг постредагування текстів,

створених за допомогою МП, з метою забезпечення їхньої точності, зрозумілості та відповідності очікуваному рівню якості. Стандарт описує етапи ПР, визначає критерії якості для легкого чи повного ПР та акцентує на професійних компетентностях постредакторів. Водночас більшість положень ISO 18587:2017 були розроблені під час домінування статистичних та ранніх нейронних систем МП. У контексті сучасних НМП, особливо систем на основі ВММ, постає потреба критичного переосмислення нормативних вимог, оскільки характер помилок і природа продукту перекладу зазнали істотних змін.

Із-поміж сучасних інструментів автоматичного оцінювання якості перекладу виокремлюють традиційні текстоцентричні метрики й семантико-орієнтовані та аналітичні моделі. Перші базуються на формальному зіставленні машинного тексту з еталонним перекладом (зокрема на лексичному збігу). Наприклад, метрика BLEU (Bilingual Evaluation Understudy) вимірює рівень збігу n-грам між машинним і еталонним текстами. TER (Translation Edit Rate) вимірює кількість редакторських правок (вставок, видалень, замін), необхідних для приведення машинного перекладу до еталонного стану. METEOR враховує не лише прямі збіги, а й морфологічні варіації та синонімію, намагаючись подолати обмеження BLEU. Новітні підходи оцінювання якості МП спрямовані на оцінку смислової адекватності та врахування ролі постредактора як суб'єкта рішень. Наприклад, COMET (Cross-lingual Optimized Metric for Evaluation of Translation) як нейромережева метрика використовує векторні виміри для оцінки семантичної близькості, орієнтуючись на контекст, а не лише на поверхневу схожість слів.

Зауважимо, що попри постійне вдосконалення автоматизованих метрик жодна з них не може охопити й комплексно оцінити прагматичні та дискурсивно-жанрові характеристики цільового тексту. Це зумовлює методологічну напругу між формалізованою оцінкою якості та експертною інтерпретацією перекладу. Додамо також, що автоматизовані системи оцінювання якості МП ґрунтуються на припущенні, що якість перекладу може бути виміряна через зіставлення з еталонним текстом або через формалізовані моделі семантичної близькості. Проте в контексті НМП це припущення виявляється обмеженим, оскільки нейромережеві системи продукують варіативні перекладацькі рішення, які можуть бути лінгвістично коректними, але не збігатися з референтними перекладами. Крім того, більшість метрик не здатні інтерпретувати прагматичні зсуви або інтенційні зміни.

У методологічному вимірі ключова проблема оцінювання якості МП полягає в протиставленні двох підходів: формально-орієнтованого (домінує в автоматизованих метриках) та функційно-орієнтованого (характерний для людської експертизи). У НМП ця різниця набуває особливої гостроти, оскільки текст може бути формально бездоганним, але функційно непридатним.

Окремої уваги заслуговує проблема ілюзії якості, яка виникає внаслідок високих показників автоматизованих метрик у поєднанні з лінгвістично правильним перекладом, характерним для НМП. У такому разі помилки не є очевидними, а відхилення мають переважно прагматичний або дискурсивний характер. Виникає ризик некритичного прийняття МП як «достатньо якісного», особливо в умовах обмеженого часу або перекладу великих за обсягом текстів. ПР у такому разі набуває статусу аналітичного механізму, спрямованого на ідентифікацію прихованих якісних відхилень, недоступних для автоматизованого оцінювання.

Ми цілком погоджуємося з думкою, висловленою у праці О. Бондаренко та М. Негрієнко (Бондаренко & Негрієнко, 2025). Проаналізувавши метрики якості перекладу, застосовувані в індустрії лінгвістичних послуг, зокрема LISA QA Model як одну з найуживаніших моделей на ринку лінгвістичних послуг, автори сходяться на думці, що традиційні моделі, створені для оцінювання антропогенного перекладу, для ПРМП мають бути адаптовані. Водночас науковці зауважують, що «говорити про появу нової сталої метрики оцінювання постредагування машинного перекладу поки зарано» (Бондаренко & Негрієнко, 2025, с. 205).

У світлі окреслених проблем постредагування НМП потребує розширеного набору критеріїв, що виходять за межі формальної

правильності та лексико-семантичної відповідності. Ці критерії мають бути зорієнтовані на інтерпретативну природу перекладацької діяльності та роль людини як гаранта комунікативної адекватності. На цій підставі доцільно звернути увагу на такі показники, як семантична вірогідність, прагматична адекватність, жанрово-стилістична відповідність, функціональна адекватність, нормативна відповідність мови перекладу, прозорість і відповідальність перекладацьких рішень, яка передбачає експертне судження.

Зауважимо також, що коло окреслених питань проєктує не менш важливу проблему формування професійних компетентностей постредактора як важливого суб'єкта на ринку перекладацьких послуг. Такі компетенції описано в ISO 18587:2017 (ISO 18587:2017). Зокрема, йдеться про а) перекладацьку комптентність; б) мовну та текстову компетентність; в) компетентність у дослідженні, отриманні та обробці інформації; г) культурологічну компетентність; ґ) технологічну компетентність; д) галузеву компетентність. При цьому постредактори повинні мати загальні знання про технологію МП та базове розуміння типових помилок, які робить система. Від постредакторів також очікується вміння визначати, чи має сенс редагувати результати МП з погляду оцінки часу та зусиль і здатність дотримуватися отриманих інструкцій від замовника (ISO 18487:2017, с. 7). Тож роль людини в процесі постредагування докорінно змінюється: вона полягає не лише в корекції тексту, а й у прийнятті відповідальних рішень, що мають лінгвістичні, соціальні й інколи етичні наслідки.

Висновки. У сучасному перекладацькому процесі НМП розглядають як домінантну технологію створення продукту перекладу, оскільки він забезпечує істотно вищий рівень смислової цілісності, контекстуальної узгодженості та природності цільового тексту порівняно з попередніми моделями МП. Водночас, попри високий рівень автоматично згенерованого результату, переклад, отриманий за допомогою НМП, потребує обов'язкового постредагування з боку фахівця для усунення латентних смислових, стилістичних і функціональних відхилень та приведення тексту у відповідність до професійних стандартів якості. Постредагування НМП трансформується з простого механічного виправлення помилок у складний когнітивно-експертний процес, де постредактор приймає ключові перекладацькі рішення стосовно якості перекладу. Стандарти ISO 18587:2017 задають базові вимоги до процесу постредагування, проте їхнє застосування в контексті НМП потребує переосмислення та доповнення з урахуванням нових типів помилок і когнітивних особливостей діяльності постредактора. Автоматизовані метрики оцінки якості машинного перекладу, попри їхню ефективність у кількісному вимірюванні, виявляються обмеженими щодо фіксації прихованих дефектів якості, зокрема контекстуальних, дискурсивних і жанрово зумовлених. У випадку НМП постредагування поєднує корекцію тексту й оцінку його якості, що вимагає виваженого поєднання автоматизованих метрик як формальних показників і професійної експертизи людини. При цьому від постредактора очікується володіння широким спектром професійних компетентностей, включно з лінгвістичною, стилістичною та галузевою експертизою, що допомагає виявляти критичні викривлення та забезпечувати комунікативну адекватність перекладу. Перспективи наших подальших досліджень вбачаємо в пошуку ефективних шляхів постредагування різногалузевого НМП, а також в аналізі дієвих практик професійної підготовки постредакторів як важливих фахівців у процесі перекладацького менеджменту.

ЛІТЕРАТУРА

Бондаренко О., Бондаренко К. Постредагування машинного перекладу як складова послуги локалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія».* 2024. № 66. С. 216–219. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.66.48.

Бондаренко О. С., Негрієнко М. С. Управління якістю постредагування машинного перекладу у виробничому процесі локалізації. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки.* 2025. № 213. С. 200–205. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-213-27.

Гудманян А. Г., Сітко А. В., Струк І. В. Функціонально-прагматична адекватність машинного перекладу публіцистичних текстів. *Львівський філологічний часопис.* 2019. № 5. С. 48–54. DOI: https://doi.org/10.32447/2663-340X-2019-5-8.

Дорофеєва М. Галузевий переклад, редагування і постредагування в системі компетентностей перекладача. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія».* 2021. № 52. Т. 2. С. 133–136. DOI: https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.52-2.32.

Дужа-Задорожна М., Качур Я. Дослідження проблем машинного перекладу засобами багатомовних паралельних корпусів. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки.* 2024. № 210. С. 108–115. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-16.

Ігнатенко В. Постредагування як важливий аспект навчання майбутніх перекладачів. *Studia methodologica*. 2025. №. 59. С. 273–283. DOI: https://doi.org/10.32782/2307-1222.2025-59-23.

Ігнатенко В. Д. Місце машинного перекладу у діяльності сучасного перекладача : сучасні дискусії та бачення. *Modern philology : theory, history, methodology : Scientific monograph.* Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2024. P. 2. P. 523–534. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-425-2-50.

Корольова Т., Жмаєва Н., Колчаг Ю. Постредагування при машинному перекладі. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020. № 30. С. 102–119. DOI: https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7.

Мишко А., Гудманян А., Брай А. Оцінка адекватності машинного перекладу письмових спеціалізованих текстів. *Advanced Linguistics*. 2023. № 12. С. 66–77. DOI: https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.12.291604.

Моісєєва Н., Дзикович О., Штанько А. Машинний переклад : порівняння результатів та аналіз помилок DeepL та Google Translate. *Advanced Linguistics*. 2023. № 11. P. 78–82. DOI: https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.11.277593.

Нікольська Н. Переклад майбутнього : гармонія між людиною та машиною. *Нова філологія.* 2025. № 97. С. 84–90. DOI: https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-97-11.

Ольховська А. Машинний переклад та постредагування у фаховій підготовці майбутніх перекладачів. *Фаховий та художній переклад : теорія, методологія, практика : збірник наукових праць* / за заг. ред. А. Гудманяна, С. Сидоренка. Київ : Аграр Медіа Груп, 2020. С. 268–274. DOI: https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7.

Рябова К. О. До питання про міжнародні та національні стандарти перекладацьких послуг та постредагування машинного перекладу : порівняльний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Філологія*. 2024. № 65. С. 270–275. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.65.59.

Ходаковська О. О., Бабаєвська Л. В. Машинний переклад англомовних юридичних текстів. Особливості постредагування. *Закарпатські філологічні студії.* 2023. Т. 1. Вип. 32. С. 156–161. DOI: https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.32.1.28.

Яковенко А. О. Функціонально-прагматичні помилки машинного перекладу (на матеріалі сучасної англомовної інтернет-публіцистики). *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія.* 2025. № 71. С. 295–301. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.71.65.

Asscher O. The position of machine translation in translation studies. A definitional perspective. *Translation Spaces.* 2023. Vol. 12, Issue 1. P. 1–20. DOI: https://doi.org/10.1075/ts.22035.ass.

ISO 18587:2017. Translation services. Post-editing of machine translation output. Requirements. URL: https://www.iso.org/standard/62970.html.

Karpina O. Evaluating the quality of machine translation output with hter in domain-specific textual environment. *Лінгвістичні студії.* 2023. Вип. 46. С. 85–99. DOI: https://doi.org/10.31558/1815-3070.2023.46.8.

Moorkens J. The machine translator's visibility : A postphenomenological analysis of machine translation. *Translation Spaces*. Published online : 6 October 2025. DOI: https://doi.org/10.1075/ts.23030.moo.

O'Brien Sh. How to deal with errors in machine translation : Postediting. *Machine translation for everyone : Empowering users in the age of artificial intelligence* / ed by D. Kenny. Berlin : Language Science Press, 2022. P. 105–120. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6759982.

Pérez-Ortiz J. A., Forcada M. L., Sánchez-Martínez F. How neural machine translation works. *Machine translation for everyone : Empowering users in the age of artificial intelligence* / ed by D. Kenny. Berlin : Language Science Press. 2022. P. 141–164. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6760020.

Rossi C., Carré A. How to choose a suitable neural machine translation solution : Evaluation of MT quality. *Machine translation for everyone : Empowering users in the age of artificial intelligence* / ed by D. Kenny. Berlin : Language Science Press, 2022. P. 51–79. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6759978.

Specia L. Taking Machine Translation Evaluation Metrics to Extremes : Beyond Correlation with Human Judgments. *Computational Linguistics*. 2025. URL: https://submissions.cljournal.org/index.php/cljournal/article/view/1460.

REFERENCES

Asscher, O. (2023). The position of machine translation in translation studies: A definitional perspective. *Translation Spaces, 12(1),* 1–20. DOI: https://doi.org/10.1075/ts.22035.ass [in English].

Bondarenko, O., & Bondarenko, K. (2024). Postredahuvannia mashynnoho perekladu yak skladova posluhy lokalizatsii [Post-editing of machine translation as a component of localization services]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Seriia "Filolohiia" – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series, 66,* 216–219. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.66.48 [in Ukrainian].

Bondarenko, O. S., & Nehrienko, M. S. (2025). Upravlinnia yakistiu postredahuvannia mashynnoho perekladu u vyrobnychoho protsesi lokalizatsii [Managing the quality of machine translation post-editing in the localisation workflow]. *Naukovi zapysky: Seriia Filolohichni nauky – Research Bulletin. Series: Philological Sciences, 213*, 200–205. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-213-27 [in Ukrainian].

Gudmanian, A. H., Sitko, A. V., & Struk, I. V. (2019). Funktsionalno-prahmatychna adekvatnist mashynnoho perekladu publicystychnykh tekstiv [Functional and pragmatic adequacy of journalistic style texts translation applying machine translation systems]. *Lvivskyi filolohichnyi chasopys – Philological Periodical of Lviv, 5,* 48–54. DOI: https://doi.org/10.32447/2663-340X-2019-5-8 [in Ukrainian].

Dorofeyeva, M. (2021). Haluzevyi pereklad, redahuvannia i postredahuvannia v systemi kompetentnostei perekladacha [Specialized translation, edition and postediting in the system of translator's competence]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Seriia «Filolohiia» – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series, 52(2),* 133–136. DOI: https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.52-2.32 [in Ukrainian].

Duzha-Zadorozhna, M., & Kachur, Ya. (2024). Doslidzhennia problem mashynnoho perekladu zasobamy bahatomovnykh paralelnykh korpusiv [Investigating machine translation problems by means of multilingual parallel corpora]. *Naukovi zapysky: Seriia Filolohichni nauky – Research Bulletin. Series: Philological Sciences, 210*, 108–115. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-16 [in Ukrainian].

Ihnatenko, V. (2025). Postredahuvannia yak vazhlyvyi aspekt navchannia maibutnikh perekladachiv [Post-editing as an important aspect of training future translators]. *Studia Methodologica, 59,* 273–283. DOI: https://doi.org/10.32782/2307-1222.2025-59-23 [in Ukrainian].

Ihnatenko, V. D. (2024). Mistse mashynnoho perekladu u diialnosti suchasnoho perekladacha: Suchasni dyskusii ta bachennia [The role of machine translation in contemporary translators' activity: Current debates and perspectives]. In *Modern Philology: Theory, History, Methodology* (pp. 523–534). Riga, Latvia: Baltija Publishing. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-425-2-50 [in Ukrainian].

ISO 18587:2017. Translation services. Post-editing of machine translation output. Requirements. Retrieved from https://www.iso.org/standard/62970.html [in English].

Karpina, O. (2023). Evaluating the quality of machine translation output with HTER in domain-specific textual environment. *Lingvistychni studii – Linguistic Studies, 46,* 85–99. DOI: https://doi.org/10.31558/1815-3070.2023.46.8 [in English].

Khodakovska, O. O., & Babaievska, L. V. (2023). Mashynnyi pereklad anhlomovnykh yurydychnykh tekstiv: Osoblyvosti postredahuvannia [Machine translation of English-language legal texts. Destinctive characteristics of post-editing]. *Zakarpatski filolohichni studii – Zakarpattia Philological Studies, 1(32),* 156–161. DOI: https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.32.1.28 [in Ukrainian].

Koroliova, T., Zhmaieva, N., & Kolchag, Yu. (2020). Postredahuvannia pry mashynnomu perekladi [Post-editing in machine translation]. *Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho – Scientific Research Issues of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky: Linguistic Sciences, 30,* 102–119. DOI: https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7 [in Ukrainian].

Moorkens, J. (2025, October 6). The machine translator's visibility: A postphenomenological analysis of machine translation. *Translation Spaces*. DOI: https://doi.org/10.1075/ts.23030.moo [in English].

Myshko, A., Gudmanyan, A., & Brai, A. (2023). Otsinka adekvatnosti mashynnoho perekladu pysmovykh spetsializovanykh tekstiv [Evaluation of the Adequacy of Written Specialized Texts Machine Translation]. *Advanced Linguistics, 12,* 66–77. DOI: https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.12.291604 [in Ukrainian].

Moiseeva, N., Dzikovych, O., & Shtanko, A. (2023). Mashynnyi pereklad: Porivniannia rezultativ ta analiz pomylok DeepL ta Google Translate [Machine translation: Comparing results and error analysis of DeepL and Google Translate]. *Advanced Linguistics, 11*, 78–82. DOI: https://doi.org/10.20535/2617-5339-2023.11.277593 [in Ukrainian].

Nikolska, N. (2025). Pereklad maibutnoho: Harmoniia mizh liudynoiu ta mashynoiu [Translation of the future: harmony between human and machine]. *Nova Filolohiia – New Philology, 97,* 84–90. DOI: https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-97-11 [in Ukrainian].

O'Brien, S. (2022). How to deal with errors in machine translation: Post-editing. In D. Kenny (Ed.), *Machine Translation for everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence* (pp. 105–120). Berlin: Language Science Press. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6759982 [in English].

Olkhovska, A. (2020). Mashynnyi pereklad ta postredahuvannia u fakhovii pidhotovtsi maibutnikh perekladachiv [Machine translation and post-editing in professional training of future translators]. In A. Gudmanyan & S. Sydorenko (Eds.), *Fakhovyi ta khudozhnii pereklad: Teoriia, metodolohiia, praktyka* (pp. 268–274). Kyiv: Agrar Media Group. DOI: https://doi.org/10.24195/2616-5317-2020-30-7 [in Ukrainian].

Pérez-Ortiz, J. A., Forcada, M. L., & Sánchez-Martínez, F. (2022). How neural machine translation works. In D. Kenny (Ed.), *Machine Translation for everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence* (pp. 141–164). Berlin: Language Science Press. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6760020 [in English].

Riabova, K. O. (2024). Do pytannia pro mizhnarodni ta natsionalni standarty perekladatskykh posluh ta postredahuvannia mashynnoho perekladu: Porivnialnyi aspekt [Comparative facet of international and national standards for translation services and postediting of machine translations*]. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Seriia «Filolohiia» – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series, 65,* 270–275. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.65.59 [in Ukrainian].

Rossi, C., & Carré, A. (2022). How to choose a suitable neural machine translation solution: Evaluation of MT quality. In D. Kenny (Ed.), *Machine Translation for Everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence* (pp. 51–79). Berlin: Language Science Press. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6759978 [in English].

Specia, L. (2025). Taking machine translation evaluation metrics to extremes: Beyond correlation with human judgments. *Computational Linguistics.* Retrieved from https://submissions.cljournal.org/index.php/cljournal/article/view/1460 [in English].

Yakovenko, A. O. (2025). Funktsionalno-pragmatychni pomylky mashynnoho perekladu (na materialakh suchasnoi anhlomovnoi internet-publicystyky) [Functional-Pragmatic Machine Translation Errors: The Case of Modern English Online Publicism]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: Seriia Filolohiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University: Philology Series, 71,* 295–301. DOI: https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.71.65 [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 18.01.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 02.04.2026